

503.

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA
I REFORM ROLNYCH**

z dnia 26 sierpnia 1936 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o uboju zwierząt gospodarskich.

Na podstawie art. 3 i 7 ustawy z dnia 17 kwietnia 1936 r. o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 237) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Ubój bydła rogatego może być dokonywany poza rzeźniami w przypadkach:

- a) uboju z konieczności, w rozumieniu przepisów o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa, oraz
- b) uboju na potrzeby własnego gospodarstwa domowego, w rozumieniu przepisów o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa, jeżeli odbywa się on w miejscowości, nie posiadającej czynnej rzeźni publicznej, a zwierzęta nie wykazują objawów lub zmian, nasuwających wątpliwości co do zdatności mięsa do spożycia.

(2) Ubój koni może być dokonywany poza rzeźnią jedynie w przypadkach uboju z konieczności.

§ 2. (1) Ubój bydła rogatego, owiec, kóz, świń i koni powinien odbywać się w ten sposób, aby ogłuszenie i wykrwawianie następowały w osobnym pomieszczeniu, do którego zwierzęta wprowadzane będą w ilości, która niezwłocznie i jednocześnie może być poddana ubojowi.

(2) Bydło rogate oraz konie wprowadzane do hal ubojowych powinny mieć zasłonięte oczy.

§ 3. Zwierzęta, przeznaczone na ubój, powinny być prowadzone i pędzone ostrożnie, aby uniknąć ślizgania się zwierząt i upadania.

§ 4. Przed ogłuszeniem lub w inny sposób pozbawieniem przytomności zwierzęta powinny być unieruchomione; przy unieruchamianiu zwierząt należy postępować w sposób oględny unikając zadawania zwierzętom niepotrzebnych cierpień; jeżeli unieruchomienie wymaga krępowania zwierzęcia, to krępowanie powinno odbywać się tylko w takim stopniu, jaki jest potrzebny do wykonania ogłuszenia lub pozbawienia zwierzęcia przytomności.

§ 5. (1) Natychmiast po unieruchomieniu zwierzęcia należy je ogłuszyć lub w inny sposób pozbawić przytomności i wykrwawić.

(2) Celem ogłuszenia lub w inny sposób pozbawienia zwierząt przytomności przed wykrwawieniem należy stosować:

- a) metody mechaniczne lub
- b) prąd elektryczny.

Gnykowanie oraz skręcanie kręgów szyi jest zakazane.

(3) Ogłuszanie lub w inny sposób pozbawianie zwierząt przytomności musi być tak wykonane, aby uniknąć niepotrzebnych cierpień zwierzęcia. Musi ono nastąpić szybko i być niezawodne oraz na tyle trwałe, aby umożliwić wykrwawienie w stanie utraty przytomności. Należy je wykonywać przy użyciu specjalnych przyrządów i narzędzi typów uznanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 6. Przyrządy i narzędzia używane do ogłuszania lub w inny sposób pozbawiania przytomności powinny być utrzymywane w stanie pełnej używalności. Nie wolno używać przyrządów i narzędzi działających wadliwie i nieskutecznie.

§ 7. Sposób ogłuszania lub w inny sposób pozbawiania przytomności powinien być przewidziany w regulaminie rzeźni i zatwierdzony przez władze, wykonywające nadzór nad urzędowym badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa.

§ 8. Do oprawienia zwierzęcia można przystąpić dopiero po stwierdzeniu jego śmierci.

§ 9. Miejsce, na którym odbywa się ubój zwierzęcia, powinno być natychmiast po wykrwawieniu oczyszczone ze krwi, wydzielin i wydalin zwierzęcia.

§ 10. (1) Ogłuszanie lub w inny sposób pozbawianie przytomności oraz wykrwawianie zwierząt mogą być dokonywane jedynie przez osoby płci męskiej w wieku co najmniej 18 lat.

(2) Do ogłuszania i wykrwawiania dopuszcza się tylko takie osoby, które dają gwarancję, że czynność tę wykonają sprawnie i z umiejętnością zawodową.

§ 11. (1) Przy uboju mogą być obecne tylko osoby należące do personelu rzeźni i posiadacz zwierząt; inne osoby mogą być obecne jedynie za zezwoleniem kierownika rzeźni.

(2) Osoby poniżej 16 lat nie mogą być obecne przy uboju.

§ 12. Organa urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa powinny nadzorować, aby przy uboju nie zadawano zwierzętom zbędnego bólu i cierpień.

§ 13. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie dotyczą:

- a) uboju, dokonywanego w zagrodach zapowietrzonych w myśl przepisów o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych,
- b) w zakresie §§ 4, 5, 6 i 7 uboju zwierząt dla spożycia tych grup ludności, których wyznaczenie wymaga stosowania przy uboju specjalnych zabiegów.

§ 14. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1937 r.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*
